

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
закладу
30.08.2022
протокол №1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ № 93 від 31.08.2022
Директор закладу освіти
Анатолій ШМИГЕЛЬ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

***Літинського опорного закладу
загальної середньої освіти
I-III ступенів №1***

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Призначення закладу освіти та засоби його реалізації.
- 1.2. Цілі та завдання освітньої діяльності закладу освіти.
- 1.3. Навчальний план та його обґрунтування.
- 1.4. Особливості організації освітнього процесу.
- 1.5. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти закладу.

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

РОЗДІЛ V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ КЛАСІВ З ВЕЧІРНЬОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» Літинський опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №1 реалізує автономію, що означає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, кадрових та інших питань діяльності.

В освітньому процесі реалізується академічна свобода, що передбачає самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації.

Освітня програма закладу є єдиним комплексом освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня. Закладом використано Типові освітні програми, які розробляються і затверджуються відповідно до Закону України «Про освіту».

Освітній процес у закладі є системою педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно орієнтований підхід забезпечує спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти); розвиток і саморозвиток особистості учня як суб'єкта пізнавальної та предметної діяльності; має забезпечувати кожному учневі (спираючись на його здібності, нахили, інтереси, ціннісні орієнтації та суб'єктивний досвід) можливість реалізувати себе в різних видах діяльності; освіченість як сукупність знань, умінь, індивідуальних здібностей є найважливішим засобом становлення духовних та інтелектуальних якостей учня і має бути основною метою сучасної освіти; освіченість формує індивідуальне сприйняття світу, можливості його творчого вдосконалення, широке використання суб'єктного досвіду в інтерпретації та оцінці фактів, явищ, подій навколишньої дійсності на основі значущих цінностей і внутрішніх настанов; найважливішими чинниками особистісно орієнтованого навчального процесу є ті, що розвивають індивідуальність учня, створюють умови для його саморозвитку та самовираження.

Компетентнісний підхід передбачає спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей особистості: скеровує освітній процес на формування системи компетентностей (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти). Визначальним у реалізації компетентнісного підходу є орієнтованість на розвиток системного комплексу умінь, орієнтацій, адаптаційних можливостей, досвіду і способів трансформаційної діяльності з отриманням конкретного продукту .

Діяльнісний підхід визначає спрямованість освітнього процесу на розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань з різних навчальних предметів, успішну адаптацію людини в соціумі, професійну самореалізацію, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти). Освітня діяльність закладу спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших

особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватись, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів закладу поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника, спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Завдання закладу полягає у формуванні глобальної компетентності учня, необхідної кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Компетентні люди мають застосовувати такі якості, характеристики і здібності, щоб не лише вивчати навколишній світ, а й жити в ньому.

Педагогам, щоб допомогти учням стати компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Потужну державу і конкурентну економіку забезпечує згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати сучасна школа. Центральне місце в системі освіти належить закладу загальної середньої освіти. Світогляд особистості закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості, закладаються основи мотивації до навчання впродовж життя. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей: морально-етичних – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей; соціально-політичних – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність. У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління закладом зосереджене на управлінні якістю освіти – співвіднесення результатів роботи закладу з метою, яку колектив поставив перед собою. Заклад працює на засадах «педагогіки партнерства» як однієї з важливих ідей Нової української школи, складовими якої є поняття «педагогічна взаємодія», «педагогічна взаємодія педагогів закладу освіти і батьків».

Педагогіка партнерства є напрямом педагогіки, що поєднує собою систему методів і прийомів виховання і навчання на засадах гуманізму та творчого підходу до розвитку особистості. Основою педагогіки партнерства є такі положення: спілкування, взаємодія та співпраця між педагогом, дитиною і батьками; діти, батьки і педагоги, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими союзниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат; педагог має бути другом, а родина активно залучена до побудови освітньої траєкторії дитини. Сутність педагогіки партнерства полягає в демократичному та гуманному ставленні до дитини, забезпечення права на вибір, на власну гідність, на повагу, права бути такою, якою вона є, а не такою, якою хоче її бачити педагог. Стосунки партнерства ґрунтуються на об'єднанні спільних поглядів і прагнень дітей і дорослих.

Концепція Нової української школи визначає, що місія Нової української школи полягає в тому, щоб допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між педагогами, дітьми і батьками.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Призначення закладу та засоби реалізації мети

Тип навчального закладу: Літинський опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №1.

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

Кількість класів у закладі - 28, кількість учнів – 628, 3 класи з вечірньою формою навчання, які знаходяться при Літинській виправній колонії 123, кількість учнів – 27;

у філії I-II ступеня с. Громадське – 9 класів, кількість учнів – 63;

у філії I-II ступеня с. Сосни – 8 класів, кількість учнів – 78.

Загальна кількість учнів по опорному закладу – 769.

Відповідно до Закону України «Про освіту» основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання, є освітня програма закладу загальної середньої освіти. Освітня програма Літинського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №1 на 2022/2023 навчальний рік розроблена відповідно до ст. 33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), Положення про опорний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 року № 532 та власним Статутом.

Метою освітньої діяльності закладу є створення безпечного й комфортного освітнього середовища, що допомагатиме розкривати й розвивати індивідуальні здібності учнів, даватиме їм змогу самовизначатися, самореалізовуватися, дбати про здоров'я, всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності (Закон України «Про освіту»). Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей.

Завданнями закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення; – виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду; – реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

1.2. Цілі освітньої діяльності закладу

Враховуючи призначення і місце закладу в освітньому просторі громади, заклад працює над досягненням таких цілей:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази закладу;
- забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення військового стану.

1.3. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює освітній процес у закладі, є навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, і з конкретизацією варіативної частини. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування моделі випускника кожного ступеня навчання. Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профілю подальшого навчання. Зміст базової і повної середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

1.4. Особливості організації освітнього процесу

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем в одну зміну. Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку в 1 б класі становить 35 хвилин, у 1а (інтелект України) та 2-4 класах становить 40 хвилин, у 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв. Навчальні заняття в закладі починаються о 8 год. 30 хв. Для учнів 1-4 класів за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працює 8 груп продовженого дня. Відповідно Закону України «Про освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань». Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

перший семестр: з 1 вересня по 29 грудня 2022 року
другий семестр : з 11 січня по 31 травня 2023 року
осінні канікули: 24.10. - 28.10.2022 року
зимові канікули: 30.12.2022 року - 10.01.2023 року
весняні канікули: 27.03. - 31.03.2023 року

У відповідності до чинного законодавства опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів здійснює свою діяльність відповідно:

I ступінь – початкова школа 1-4 класи, термін навчання 4 роки;

II ступінь – основна школа 5-9 класи, термін навчання 5 років;

III ступінь – старша школа 10-11 класи, термін навчання 2 роки.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Статутом опорного закладу.

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання. Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня. Освітня програма розроблена закладом на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2022/2023 навчальному році освітня програма закладу освіти розроблена на основі:

Стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;
1–4-ті класи: Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87);
5–11-ті класи: Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392);

- Типової освітньої програми для 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);
- Типової освітньої програми для 3–4-х класів закладів загальної середньої освіти авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273);
- Типової освітньої програми для 5-9 класів (наказ МОН України № 235 від 19.02.2021 року)
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ від 24.04.2018 № 405);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ від 24.04.2018 № 408 у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493);
- Навчального плану початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти, що працюють за проектом «Інтелект України», розробленого на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту початкової освіти (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688).

Річні навчальні плани для 2-11-х класів складені відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів», для 1-го класу – відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 21.03.2018 року №268;
Освітня програма враховує вимоги нового Санітарного регламенту(чинного з 1 січня 2021 року).

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 (із змінами). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно-гігієнічні норми. Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України.

науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”.

У зв’язку із введенням у державі воєнного стану та карантину для запобігання поширенню вірусних хвороб, щоб забезпечити виконання освітньої програми в 2022/2023 навчальному році в закладі освіти запроваджено дистанційного навчання за допомогою платформ Google Meet, Zoom, Google classroom.

1.5. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти закладу

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання в закладі освіти ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об’єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Критерії та вимоги до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти розроблені на основі державних нормативних документів із урахуванням культури оцінювання, сформованої у закладі, шляхом їх конкретизації до окремих видів робіт та видів діяльності:

- * Закону України «Про повну загальну середню освіту»,
- * наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 року № 329;
- * наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 року № 1222 ;
- * наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 року №813;
- * наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів 5 класів у 2022/2023 навчальному році, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» від 01.04.2022 №289.

Критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти ґрунтуються на таких показниках:

- * сформованість пізнавальної діяльності (мотивації пізнання, сприймання, осмислення, перетворення знання, практичної діяльності);
- * сформованість знань, умінь, ціннісних ставлень як складників ключових і предметних компетентностей;
- * володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- * пізнавальна активність;
- * міра самостійності та творчості у виконанні навчальних завдань;
- * сформованість вміння виявляти проблеми та розв’язувати їх, висувати й формувати гіпотези.

Вимоги до обов’язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Види оцінювання в закладі освіти: формувальне, поточне, підсумкове, тематичне, семестрове, Державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Форми оцінювання: усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмова (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування); цифрова (тестування в електронному форматі); графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практична (дослідження, навчальні проекти, виготовлення виробів тощо).

Педагогічні працівники самостійно визначають форми оцінювання результатів навчання учнів із певного предмета, орієнтуючись на принцип педагогічної доцільності та враховуючи специфіку навчального предмета та особливості учнів. Методи оцінювання педагогічні працівники закладу освіти добирають самостійно. Це може бути спостереження, бесіда, тестування, аналіз учнівських письмових робіт тощо.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/ електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень (1-5 класи), табелях успішності (6-11 класи).

Шкала оцінювання передбачає застосовувати для здобувачів освіти 1-4 класів формувальне та підсумкове (завершальне) оцінювання шляхом спостереження за учнями у різних видах діяльності та відстеження динаміки успішності виконання ними навчальних завдань. Результат оцінювання особистісних надбань учнів 1-4 класів виражати вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учнів 1-2 класів – вербальною оцінкою, 3-4 класів - рівневою. Вербальну і рівневу оцінки можна виражати як усно, так і письмово. Процес навчання та його результати характеризувати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В). Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі підсумкове оцінювання результатів навчання учнів 5 класу здійснювати за рівневою шкалою, а в другому семестрі за бальною шкалою. Місяць вересень вважати адаптаційним періодом, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання учнів 5-х класів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 6 - 11 класів здійснюється за 12-бальною шкалою, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 № 329. Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тестування, та інші), відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 № 1222. Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної й старшої школи:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок учнів
І. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу з допомогою вчителя, виконують елементарні завдання
Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Оцінювання результатів навчання учнів із особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах, здійснюється згідно з загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за його наявності).

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- загальний обсяг навчального навантаження, визначеного у навчальному плані.

Вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах НУШ авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом №268 від 21.03.2018.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна (МОВ)

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через "Пропонований зміст", який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбувається шляхом:

- формування оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості;

- підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання.

Навчальний план для 1- 4 класів початкової школи з навчанням українською мовою

(додатки до наказів Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272, № 1273,
Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
	1б	2бв	3аб	4бв
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	8	7	7
Інформатика	-	-	1	1
Мистецтво (музичне мистецтво – 1год, образотворче мистецтво – 1год)	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3
Додаткові години:				
Гранично допустиме навантаження	20	22	23	23
Сумарна кількість	23	25	26	26

Освітня програма початкової школи (для учнів 1а, 2а та 4а класів) науково-педагогічного проекту «ІнтелектУкраїни» розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12. 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації наказів Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою

«Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2017 р. № 67).

Навчальний план початкової школи з навчанням українською мовою за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

(додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року №140)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень		
		1а	2а	4а
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6
Мовно-літературна	Іноземна мова	2	3	3
Математична	Математика	3	4	4
Мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, фізкультурна, мистецька	Я пізнаю світ	8	8	8
Інформатична	Інформатика			1
Мистецька	Мистецтво (музичне мистецтво – 0,5год, образотворче мистецтво – 0,5год)	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2
Усього		20+3	22+3	23+3
Додаткові години:		1	1	1
Математика Я пізнаю світ		1	1	1
Гранично допустиме навантаження		20	22	23

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

Освітня програма закладу освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальний план для 5-х класів закладу освіти з навчанням українською мовою

(додаток №3 до наказу Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		5аб
Мовно- літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3

Навчальний план
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов
(додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6а	6бв	7аб
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-
Математика	Математика	4	4	-
	Алгебра	-	-	2
	Геометрія	-	-	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1,5
Технології	Трудове навчання	2	2	1
	Інформатика	1	1	1

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		25,5+3	27,5+3	29+3
Додатковий час:		2	1	
Трудове навчання		1		
Плавання		1	1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3

**Навчальний план закладу освіти
з навчанням українською мовою**

(додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		8а	8бв	9а	9бв
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2

	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-	-
	Алгебра	2	2	2	2
	Геометрія	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	1,5	1,5
	Фізика	2	2	3	3
	Хімія	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		28,5+3	28,5+3	30+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		2	1	2	1
Трудове навчання		1		1	
Захист України		1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	31,5+3	33+3	33+3

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

Освітня програма III ступеня окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392.

Освітня програма закладу освіти, сформована на основі Типової освітньої програми (наказ від 24.04.2018 № 408 у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493)

Навчальний план містить перелік базових предметів: "Українська мова", "Українська література", "Зарубіжна література", "Іноземна мова", окремі предмети: "Історія України", "Всесвітня історія",

"Громадянська освіта", "Математика", "Фізика і астрономія", "Біологія і екологія", "Хімія", "Географія", "Фізична культура", "Захист України".

Вивчення базового предмета "Фізика і астрономія" здійснюється як два окремі предмети - "Фізика" (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.), "Астрономія" (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.), які зазначаються в навчальному плані.

Години варіативного складника навчального плану у 2022-2023 навчальному році не передбачено.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: "Інформатика", "Технології", "Мистецтво". Із запропонованого переліку учні обрали два предмети: інформатику та технології, які вивчаються одночасно в 10 і 11 класах. Години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети, розподіляються між двома обраними предметами: в 10-х класах виділено 2 години на «Технології», 1 година на «Інформатику», в 11-х класах 1 година на «Технології», 2 години на «Інформатику»

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів, 10-ті класи діляться на групи при вивченні української мови, англійської мови, інформатики та на уроках фізичної культури, в 11-их класах є подільна групи при вивченні інформатики.

Навчальний план для 10-11-х класів закладу освіти

(додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10аб	11аб
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1	2
Технології	2	1
Разом	27+3	26+3

Додаткові години:		
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

РОЗДІЛ V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ КЛАСІВ З ВЕЧІРНЬОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Навчальний план для класів із вечірньою формою здобуття освіти включає:

- базові предмети ("Українська мова", "Українська література", "Зарубіжна література", "Англійська мова", "Історія України", "Всесвітня історія", "Громадянська освіта", "Математика", "Фізика і астрономія", "Біологія і екологія", "Хімія", "Географія");
- вибірково-обов'язкові предмети ("Інформатика", "Мистецтво").

Навчальний план класів з вечірньою формою здобуття освіти з навчанням українською мовою при Літинській виправній колонії №123

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9 клас
1	Українська мова	2
2	Українська література	2
3	Англійська мова	2
4	Зарубіжна література	1,5
5	Історія України	1
6	Всесвітня історія	1
7	Основи правознавства	1
8	Художня культура	1
9	Алгебра	2
10	Геометрія	2
11	Біологія	1,5
12	Географія	1,5
13	Фізика	1,5
14	Хімія	1,5
15	Інформатика	1
Усього		22,5

Навчальний план класів з вечірньою формою здобуття освіти з українською мовою навчання при Літинській виправній колонії №123

№	Предмет	Кількість годин на тиждень	
		10 клас	11 клас
1	Українська мова	2	2
2	Українська література	1	1
3	Англійська мова	3	3
4	Зарубіжна література	1	1
5	Історія України	1	1
6	Всесвітня історія	1	1
7	Громадянська освіта	1	-
8	Економіка	-	1
9	Художня культура	0,5	0,5
10	Алгебра	1	1
11	Геометрія	1	1
12	Інформатика	1	1
13	Біологія, екологія	1,5	1,5
14	Географія	1,5	1
15	Фізика, астрономія	2	2
16	Хімія	1	1
	Усього	19,5	19

Додаток 1

Схвалено
педагогічною радою
закладу
30.08.2022
протокол №1

Затверджено
Наказ № 93 від 31.08.2022
Директор закладу освіти
Анатолій ШМИГЕЛЬ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Філії I-II ст. с. Громадське
Літинського опорного закладу
загальної середньої освіти
I-III ступенів №1

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ

- 1.1. Призначення закладу та засоби його реалізації
- 1.2. Опис моделі випускника закладу
- 1.3. Цілі та завдання освітньої діяльності закладу
- 1.4. Навчальний план та його обґрунтування
- 1.5. Особливості організації освітнього процесу

РОЗДІЛ II. Освітня програма дошкільного підрозділу

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ВСТУП

Філія І-ІІ ст. с. Громадське є структурним підрозділом Літинського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 Літинської селищної ради Вінницької області, йому підпорядкована та забезпечує реалізацію права на здобуття початкової та базової середньої освіти. На базі філії функціонує структурний підрозділ, який забезпечує здобуття дошкільної освіти.

Освітня програма закладу є єдиним комплексом освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Основою для розроблення освітньої програми є стандарти освіти відповідного рівня. Закладом використано Типові освітні програми, які розробляються і затверджуються відповідно до Закону України «Про освіту».

Освітній процес у закладі є системою педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід забезпечує спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні (Державний стандарт базової загальної середньої освіти); розвиток і саморозвиток особистості учня як суб'єкта пізнавальної та предметної діяльності; має забезпечувати кожному учневі (спираючись на його здібності, нахили, інтереси, ціннісні орієнтації та суб'єктивний досвід) можливість реалізувати себе в різних видах діяльності; зміст освіти, її засоби й методи організовуються так, щоб учень міг вибирати предметний матеріал, його вид та форму; освіченість як сукупність знань, умінь, індивідуальних здібностей є найважливішим засобом становлення духовних та інтелектуальних якостей учня і має бути основною метою сучасної освіти; освіченість формує індивідуальне сприйняття світу, можливості його творчого вдосконалення, широке використання суб'єктного досвіду в інтерпретації та оцінці фактів, явищ, подій навколишньої дійсності на основі значущих цінностей і внутрішніх настанов; найважливішими чинниками особистісно орієнтованого навчального процесу є ті, що розвивають індивідуальність учня, створюють умови для його саморозвитку та самовираження; особистісно орієнтоване навчання будується на принципі варіативності.

Компетентнісний підхід передбачає спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей особистості: скеровує освітній процес на формування системи компетентностей (Державний стандарт базової загальної середньої освіти). Визначальним у реалізації компетентнісного підходу є зорієнтованість на

розвиток системного комплексу умінь, орієнтацій, адаптаційних можливостей, досвіду і способів трансформаційної діяльності з отриманням конкретного продукту .

Діяльнісний підхід визначає спрямованість освітнього процесу на розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань з різних навчальних предметів, успішну адаптацію людини в соціумі, професійну самореалізацію, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти (Державний стандарт базової загальної середньої освіти). Освітня діяльність закладу спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Діяльність педагогів закладу поєднує інтелектуальну, творчу діяльність педагогічного працівника, спрямовану на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Акцентовано увагу, що освіта вже не підготовка до життя, а спосіб життя. Завдання закладу полягає у формуванні глобальної компетентності учня, необхідної кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Компетентні люди мають застосовувати такі якості, характеристики і здібності, щоб не лише вивчати навколишній світ, а й жити в ньому.

Педагогам, щоб допомогти учням стати компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Потужну державу і конкурентну економіку забезпечить згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати школа України. Центральне місце в системі освіти належить закладу загальної середньої освіти. Світогляд особистості закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості, закладаються основи мотивації до навчання упродовж життя. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей: морально-етичних – гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей; соціально-політичних – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність. У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління закладом зосереджене на управлінні якістю освіти – співвіднесення результатів роботи закладу з метою, яку колектив поставив перед собою. Заклад працює на засадах «педагогіки партнерства» як однієї із важливих ідей Нової української школи, складовими якої є поняття «педагогічна взаємодія», «педагогічна взаємодія педагогів закладу освіти і батьків».

Педагогіка партнерства є напрямом педагогіки, що поєднує собою систему методів і прийомів виховання і навчання на засадах гуманізму та творчого підходу до розвитку особистості . Основою педагогіки партнерства є такі положення: спілкування, взаємодія та співпраця між педагогом, дитиною і батьками; діти, батьки і педагоги, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими союзниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат; педагог має бути другом, а родина активно залучена до побудови освітньої траєкторії дитини . Сутність педагогіки партнерства полягає в демократичному та

гуманному ставленні до дитини, забезпеченні їй права на вибір, на власну гідність, на повагу, права бути такою, якою вона є, а не такою, якою хоче її бачити педагог. Стосунки партнерства ґрунтуються на об'єднанні спільних поглядів і прагнень дітей і дорослих.

Концепція Нової української школи визначає, що місія Нової української школи полягає в тому, щоб допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між педагогами, дітьми і батьками.

1.1. Призначення закладу та засоби реалізації мети

Тип навчального закладу: філія І-ІІ ст. с.Громадське Літинського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

Кількість класів – у закладі: 9 - класів, кількість учнів – 63, 6 клас -1 учень педагогічний патронаж

Відповідно до Закону України «Про освіту» основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання, є освітня програма закладу. Освітня програма філії І-ІІ ст. с. Громадське на 2022/2023 навчальний рік розроблена відповідно до ст. 33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), Положення про опорний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 року № 532 та власним Статутом.

Метою освітньої діяльності закладу є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності (Закон України «Про освіту»). Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей.

Завданнями закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на базову загальну середню освіту; – виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення; – виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду; – реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

1.2. Опис моделі випускника закладу

Випускник закладу:

- особистість – цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;
- інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Освітній процес у закладі освіти спрямований на формування у випускника ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартами освіти (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- читати і розуміти прочитане;
- висловлювати думку усно і письмово;
- критично мислити;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- виявляти ініціативу;
- творити;
- вміння вирішувати проблеми;
- оцінювати ризики та приймати рішення;
- конструктивно керувати емоціями;
- застосовувати емоційний інтелект;

- здатність співпрацювати в команді та з іншими людьми (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

1.3. Цілі освітньої діяльності закладу

Враховуючи призначення і місце закладу в освітньому просторі громади, заклад працює над досягненням таких цілей:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базовою середньої загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- забезпечення наступності освітніх програм обох рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази закладу;
- забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення карантину.

1.4. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює освітній процес у закладі, є робочий навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування моделі випускника кожного ступеня навчання. Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профілю подальшого навчання. Зміст базової середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів.

1.5 Особливості організації освітнього процесу

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем в одну зміну. Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, 2-4 класах становить 40 хвилин, у 5-9 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 30 хв. Навчальні заняття в закладі починаються о 8 год. 30 хв. Відповідно Закону України «Про освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

перший семестр: з 1 вересня по 29 грудня 2022 року

другий семестр : з 11 січня по 31 травня 2023 року

осінні канікули: 24.10. - 28.10.2022 р.

зимові канікули: 30.12.2020 - 10.01.2023 р.

весняні канікули: 27.03. - 31.03.2023 р.

У відповідності до чинного законодавства:

Дошкільна освіта;

I ступінь – початкова школа 1-4 класи, термін навчання 4 роки;

II ступінь – основна школа 5-9 класи, термін навчання 5 років.

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання. Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт базової середньої освіти відповідного рівня. Освітня програма розроблена закладом на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2022/2023 навчальному році освітня програма школи розроблена на основі:

Стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;

1–4-ті класи: Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87);

5 клас: Державний стандарт базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898);

6–9-ті класи: Державного стандарту базової загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392);

Типової освітньої програми для 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

-Типової освітньої програми для 3–4-х класів закладів загальної середньої освіти авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);

-Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ від 19.02.2021 № 235);

-Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ від 20.04.2018 № 405).

Освітня програма враховує вимоги нового Санітарного регламенту (чинного з 1 січня 2021 року).

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, яка розпочалась у 2020 році, що також має місце в Україні, та необхідністю ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2022/2023 навчальному році в школі можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформ Google Meet, Zoom, Google classroom.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-у класі – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, 5-11-х – 45 хвилин. Години фізичної культури в 1-9-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Розділ II. Освітня програма

РІЗНОВІКОВОЇ ГРУПИ «ВЕСЕЛКА» закладу дошкільної освіти філії I-II ст. с.Громадське Літинського ОЗЗСО I-III ст. №1 на 2022-2023н.р.

Вступ

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» заклад дошкільної освіти «Сонечко» філії І-ІІ ст. с.Громадське Літинського ОЗЗСО

І-ІІІ ст. №1 у 2022-2023 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дітей дошкільного віку відповідно до їх задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма закладу дошкільної освіти на 2022-2023 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу у закладі дошкільної освіти;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення у різновіковій групі «Веселка» атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти у 2021-2022 навчальному році буде здійснюватися відповідно до плану роботи різновікової групи «Веселка» на реалізацію таких завдань:

- створення умов для фізичного, духовного, психічного, та соціального благополуччя дітей;
- вдосконалення якості освітнього процесу шляхом системного аналізу та вирішення завдань формування соціально-моральних цінностей особистості;

- сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі у різних формах методичної роботи;
- впровадження сучасних методів та інноваційних технологій у взаємодії з родинами вихованців, з метою забезпечення запитів батьків, надання допомоги у вихованні і розвитку дітей.

Вихователі закладу дошкільної освіти забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми НУШ.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Розділ І.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентностей)

Освітній процес у закладі дошкільної освіти будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти та чинною програмою, рекомендованою Міністерством освіти і науки України.

Згідно з рішенням педагогічної ради Літинського ОЗЗСО І-ІІІ ст.№1 (протокол № 01 від 30.08.2022 року) освітній процес у закладі дошкільної освіти дошкільному навчальному закладі здійснюється за

Освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богінч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.).

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначеної освітньої програми та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 року № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» у 2022-2023 навчальному році в закладі дошкільної освіти загальний обсяг тижневого навантаження становитиме:

Назва заняття	Кількість занять на тиждень
	Різнорікова (від 2 до 7 років)

Розвиток мови (художня література)	1
Розвиток мови	1
Розвиток мови (грамота)	1
Малювання	1
Математика	1
Музика	2
Ліплення (аплікація)	1
Фізкультура	2
Загальна кількість занять на тиждень	10

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Тривалість одного заняття:

у різновіковій :

- від 2 до 7 років – до 20 хвилин;

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають.

Виконання домашніх завдань від дітей педагогами закладу дошкільної освіти не вимагається.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше двох разів на тиждень.

Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Зміст освітнього процесу у філії I-II ст. с. Громадське у 2022-2023 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Передбачає: - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.

Дитина в соціумі	Передбачає: формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства
Дитина в природному довкіллі	Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.
Мовлення дитини	Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні

	вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.
Дитина в світі культури	Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.
Гра дитини	Передбачає: розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, вихователі забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітній програмі для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.).

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у закладі дошкільної освіти визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з

освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної частини, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні вихователів закладу.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма закладу дошкільної освіти «Сонечко» визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022-2023 навчальному році вихователями закладу будуть реалізовуватися різні форми освітнього процесу.

За формами організації проводяться такі типи занять:

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові;
- індивідуально-групові;
- індивідуальні.

У залежності від основних завдань освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» та відповідно до змістовних ліній Базового компоненту дошкільної освіти, у різновіковій групі організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття;
- комплексні;

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- самостійна художня діяльність тощо.

За окремим планом вихователі здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);

Вищезазначені форми організації освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі реалізуються в рамках:

- плану роботи закладу на 2022-2023 н.р. (додаток № 1);
- режиму роботи закладу дошкільної освіти (додаток № 2);

За окремим планом у закладі організовується літнє оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;

- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

За необхідності педагоги закладу впроваджують дистанційну форму спілкування з батьками, особливо в дні, коли дитина з тих чи інших причин відсутня в закладі.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у закладі дошкільної освіти сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

У рамках зазначеної системи у 2022-2023 навчальному році будуть здійснені заходи щодо визначення стану забезпечення якості освітнього процесу.

Результати освітньої діяльності педагогів філії з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень:

Назва групи	Форма дослідження	Інструментарій
«Веселка» (діти віком від 2 до 7 років)	Педагогічна діагностика: моніторинг	- дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри ; - вивчення листків здоров'я кожної дитини; - анкетування (опитування) батьків; - аналіз мовлення батьків і рідних дитини; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані) - контрольні та підсумкові заняття; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); - бесіда з дітьми (як допоміжний метод); - вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості).

Моніторинг досягнень дітей у всіх вікових групах здійснюється за методичним посібником "Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти" (за загальною редакцією

Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. - Вид. 2-ге, без змін.)

Освітня програма дошкільного навчального закладу «Сонечко» забезпечує досягнення дітьми результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років "Дитина"

Освітня програма «Дитина» побудована за лініями Базового компонента дошкільної освіти. У Програмі зміст освітньої роботи з дітьми структурований за принципом інваріативності та варіативності.

В інваріативній частині представлено розділи:

1. Особистість дитини
2. Мовлення дитини
3. Дитина в соціумі
4. Гра дитини
5. Дитина в природному довкіллі
6. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі
7. Дитина у світі культури

В розділі «*Особистість дитини*» вміщено відомості про вікові особливості психічного розвитку дітей дошкільного віку, а також про зміст роботи із збереження і зміцнення здоров'я та забезпечення повноцінного фізичного розвитку.

Змістова наповненість розділу «*Мовлення дитини*» побудовано з урахуванням особливостей природи мовленнєвої діяльності дітей, що обслуговує всі інші види дитячої діяльності та пов'язана із їхніми щоденними потребами у спілкуванні та взаємодії з оточуючими.

Для дітей раннього віку зміст зазначеного розділу подано за рубриками «Розвиток розуміння мовлення» та «Розвиток активного мовлення», що зумовлено особливостями мовленнєвого розвитку дітей третього року життя.

Розподіл освітніх завдань «Мовлення дитини» та рубрики «Навчаємося елементів грамоти» є умовним. Кожен педагог, плануючи роботу з дітьми, має спиратися не лише на вікові, але й на індивідуальні особливості вихованців, що проявляються в темпі засвоєння дітьми знань та оволодінні мовленнєвими вміннями.

Реалізація завдань мовленнєвого розвитку дітей здійснюється в процесі їх щоденного спілкування з вихователями, батьками та однолітками, інтегруючись у різні види діяльності.

Розділ «Дитина в соціумі» розкриває зміст роботи з ознайомлення дітей із суспільним довкіллям та трудового виховання.

Розділ структуровано за напрямками: «Предметний світ» та «Соціальний світ». Відповідно до принципу концентричності знання дітей від I молодшої до старшої групи поступово розширюються й ускладнюються.

У своєму пізнанні дитина рухається від розуміння назв та призначення оточуючих предметів та явищ до розуміння причинно-наслідкових зв'язків у природному та соціальному світі. Результатом взаємодії дитини з предметним та соціальним світом має стати набуття життєвого досвіду, сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції.

У розділі «Гра дитини» подано освітні завдання, де автори стоять на позиції, що гра дитини має бути якомога більш вільною від регламентації з боку дорослих та слугувати засобом самовираження й розвитку дитини. В даному розділі представлено сучасну тематику всіх видів ігор, яка відображає набутті дітьми знання з розділів: «Дитина у природному довкіллі», «Дитина в соціумі», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

Таким чином реалізовано об'єднуючу місію гри, яка виступає центром інтеграції різних видів діяльності дитини.

У розділі «Дитина у природному довкіллі» висвітлено зміст роботи з формування у дітей знань про об'єкти та явища природи планети Земля, зв'язки і залежності між ними та роль праці у природі, а також наведено завдання про надання дітям початкових уявлень про Космос. У сукупності пропонована інформація має стати основою формування пізнавально-емоційного ставлення та екологічно-доцільної поведінки дітей в природі.

У розділі «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» відображено зміст роботи з дітьми раннього та дошкільного віку, що спрямована на збагачення їхнього досвіду різноманітними сенсорними враженнями, формування у дітей вмінь орієнтуватися у сенсорних еталонах, їх видах, ознаках, властивостях. Збагачення сенсорного досвіду є базою інтелектуального розвитку дитини, підґрунтям для формування логіко-математичних уявлень, розвитку конструктивних навичок, розширення уявлень про властивості та ознаки предметів.

У розділі «Дитина у світі культури» комплексно представлено зміст образотворчої, музичної, театралізованої та літературної діяльності дітей дошкільного віку. Такий підхід передбачає взаємопов'язаність тем.

Розділи «Сім'я і дитячий садок», «Містечок до школи» орієнтовані на запити сучасних батьків та покликані допомогти педагогічним працівникам в організації партнерської взаємодії з батьками та реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою.

В Програмі для полегшення реалізації її змісту авторами здійснено посезонний розподіл програмового матеріалу окремих розділів.

Період дошкільного дитинства є надзвичайно важливим для розвитку особистості. Тож, керуючись цим твердженням та за допомогою Програми «Дитина», батьки і педагоги мають створити належні умови для зростання здорової, щасливої, самодостатньої, творчої особистості.

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- загальний обсяг навчального навантаження, визначеного у навчальному плані.

Вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах НУШ авторського колективу під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом № 268 від 21.03.2018;

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна(МОВ)

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через "Пропонований зміст", який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбувається шляхом:

- формувального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості;

- підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання.

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
філії I-II ст. с.Громадське

Освітня програма початкової школи (1 – 4 класи) розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

Цілями початкової освіти в Проекті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проекті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ

Освітня програма закладу освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових

компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальний план II ступеня (базової середньої освіти) складено згідно додатку №1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою і вивченням однією іноземної мови, затвердженої наказом від 20.04.2018 №405.

**Навчальний план для 1-2 класів на 2022-2023 навчальний рік
(додаток до Наказу МОН України від 08.10.2019 р. №1272)**

Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень у класах	
	1	2
Українська мова	5	5
Іноземна мова (англ.)	2	3
Математика	3	3
Я досліджую світ:	7	8
мовно-літературна	2	2
математична	1	1
природнича	2	2
технологічна	1	1
інформатична	-	1
соціальна і здоров'язбережувальна	0.5	0.5
громадянська та історична	0.5	0.5
Мистецтво:	2	2
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	3	3
Разом	19+ 3	21+3

**Навчальний план для 3-4 класів на 2022-2023 навчальний рік
(додаток до Наказу МОН України від 08.10.2019 р. №1273)**

Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень у класах	
	3	4
Українська мова	5	5
Іноземна мова (англ.)	3	3
Математика	4	4
Інформатика	1	1
Я досліджую світ:	7	7
мовно-літературна	2	2
математична	1	1
природнича	2	2
технологічна	1	1
соціальна і здоров'язбережувальна	0.5	0.5
громадянська та історична	0.5	0.5
Мистецтво:	2	2
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	3	3
Разом	22 + 3	22+3

**Навчальний план на 5 клас (НУШ) на 2022-2023 навчальний рік
з навчанням українською мовою
(додаток №3 до наказу Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень у класах
		5 клас
Мовна-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова. Анг. мова	3
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс. «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технологія	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		29

Навчальний план на 2022-2023 навчальний рік
з навчанням українською мовою і вивченням однією іноземної мови
Основна школа (додаток №1 до Наказу МОН України від 20.04.2019 р. №405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3.5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова. Англ. мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1.5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Правознавство	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		29,5	31	31,5	33
Факультативи	Захист Вітчизни			1	1
	Разом			1	1

Навчальний план на 2022-2023 навчальний рік
Основна школа – 6 клас (педагогічний патронаж) - 1 учень
(додаток №10 до Наказу МОН України від 20.04.2019 р. №405)

Основна школа	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова. Англ. мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	-
Математика	Математика	2
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	1
	Географія	1
	Фізика	-
	Хімія	-
Технології	Трудове навчання	-
	Інформатика	-
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	-
	Фізична культура	-
Разом		14

Додаток 2

*ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
філії I-II ст. с. Сосни
Літинського ОЗЗСО I-III ст. №1
на 2022/2023н.р.*

Зміст

I. Загальні положення:

1. Призначення школи та засоби її реалізації
2. Опис моделі випускника школи
3. Цілі та задачі освітнього процесу школи
4. Навчальний план та його обґрунтування
5. Особливості організації освітнього процесу
6. Показники (вимірники) реалізації освітнього процесу
7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі
8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

II. Освітня програма школи I ступеня

1. Вступ
2. Загальний обсяг навчального навантаження
3. Навчальний план
4. Перелік навчальних програм
5. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, дисциплін. Логічна послідовність їх вивчення

6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти (реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей)

7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
8. Форми організації освітнього процесу
9. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
10. Очікувані результати навчання за освітніми галузями

III. Освітня програма школи II ступеня

1. Вступ
2. Загальний обсяг навчального навантаження
3. Навчальний план
4. Перелік навчальних програм
5. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, дисциплін. Логічна послідовність їх вивчення

6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти (реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей)

7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
8. Форми організації освітнього процесу
9. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

10. Очікувані результати навчання за освітніми галузями

I. Загальні положення

Сьогодні освіта вже не підготовка до життя, а спосіб життя. Завдання школи полягає у формуванні глобальної компетентності учня, необхідної кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Глобально компетентні люди мають застосовувати такі якості, характеристики і здібності, щоб не лише вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Потужну державу і конкурентну економіку забезпечить згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати середня школа України. Центральне місце в системі освіти належить середній школі. В школі ще можна вирівняти дисбаланс у розвитку дітей. Світогляд закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості. Тут вирішується, чи людина захоче і чи зможе навчатися впродовж життя.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни. У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири: виховання не зводиться до окремих виховних занять; до створення виховного середовища залучається весь колектив школи; учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину; у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації; співробітництво з позашкільними закладами освіти; активне залучення до співпраці психологів і соціальних педагогів; налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

Розділ 1. Призначення школи та засоби його реалізації

Навчальний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

Головною метою навчального закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями навчального закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально- зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням школи.

Навчальний заклад несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта;

II ступінь - основна загальна освіта;

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, змаганнях ерудитів школи, району, області; трудової – участь у всіх акціях по благоустрою та очистці території школи та села;

Освітні програми, реалізовані в школі, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

УВ опорному навчальному закладі створені та функціонують: фахові спільноти вчителів- предметників

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

Наша школа - школа рівних можливостей для всіх; школа, яка намагається дати можливості для розвитку кожній дитині та розвинути її так, щоб вона була успішною в житті; школа компетентнісного розвитку і самовдосконалення з ідеалом вільної, життєлюбної, талановитої особистості.

Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти. А це означає співвіднесення результатів роботи школи з метою, яку колектив школи поставив перед собою. Школа працює на засадах “педагогіки партнерства”. Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Школа допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник закладу має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави ;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал;
- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Проведення атестації педагогів.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування

Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання. Починаючи з II ступеня, в школі функціонують факультативи та гуртки, які дозволяють зробити освітній простір єдиним і таким, що тісно пов'язує різні вікові етапи в навчанні різних дисциплін. Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профілю подальшого навчання.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах відповідного рівня.

Клас	Кількість годин на рік
2 клас	770
3 клас	805
4 клас	805
Разом	2380
5 клас	1015
6 клас	1032,5
7 клас	1085
8 клас	1102,5
9 клас	1190
Разом	5425

Базові навчальні предмети, що становлять інваріантну складову змісту середньої освіти, є обов'язковими і вивчатимуться на рівні державного стандарту на всіх профілях.

Відповідно до навчального плану педагогічні працівники самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу

Школа працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класі - 35 хвилин, в 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, в 5-9 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого навчальним планом, за погодженням з відділом освіти культури Літинської райдеждаміністрації.

Відповідно Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань.

Освітній процес організовано за семестровою системою:

I семестр – з 01.09 по 29.12.2022 року;

II семестр – з 12.01 по 31.05.2023 року.

Освітній процес завершити 31.05.2023 р. святом «Останнього дзвоника». Закінчити 2022-2023 н. р. проведенням: підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів всіх класів; державної підсумкової атестації випускників початкової школи (травень), основної школи (червень).

Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей. Школа працює в одну зміну.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє визначити ефективність реалізації освітньої програми, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно- правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортивна кімната, бібліотека, їдальня);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Розділ 7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Виховання учнів у навчальному закладі здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в навчальному закладі визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Весь навчально-виховний процес у школі зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їх мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретно наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їх

інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі екологічні уроки на відкритому повітрі для учнів школи. Лідери учнівського самоврядування виступили з пропозицією проводити за потреби толоку поблизу та на території школи. Учні школи І ступеня беруть участь в акції «Годівничка» (з метою виготовлення та розміщення годівничок на території масиву).
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності діє учнівське самоврядування, яке намагається втілити принципи і механізми функціонування суспільства в межах школи. У подальшому учнівський та учительський колективи намагаються діяти так, щоб активна участь у житті школи викликала в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — був націлений на формування порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище і буде реалізуватися через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я. Традиційно звертатиметься увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Класні керівники спланували і розробили ряд заходів спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з саморегуляцією поведінки у діяльності та спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішшкільному житті. Заплановані інтерактивні акції, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів..

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких на засіданнях клубів звітують про виконану роботу перед комісією, до складу якої увійдуть учні, батьки, вчителі.

Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I,II ступенів, затвердженого наказами МОН України.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА для початкової освіти

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити

		професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення

		цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.
--	--	---

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Загальний обсяг навчального навантаження:

2 клас	770 годин
3 клас	805 годин
4 клас	805 годин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи І ступеня.

Навчальний план
для учнів 2-4 класів з українською мовою навчання
на 2022-2023 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень у 2 класі	Кількість годин на тиждень у 3 класі	Кількість годин на тиждень у 4 класі
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Українська мова і література (навчання грамоти, 1 клас)	5	5	5
	Іноземна мова	3	3	3
Математика	Математика	3	3	3
Мовно-літературна , математична Природнича, технологічна , соціальна і здоров'язбережувальна, городянська та історична	Я досліджую світ***	7	7	7
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Мистецька	Мистецтво*	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	3
<i>Варіативна складова</i>				
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних				

консультацій та групових занять				
Усього		21+3	22+3	22+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантного і варіативного складників, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		22	24	25

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Освітні галузі навчального плану для перших класів реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Освітня галузь «Мовно-літературна» представлена інтегрованим курсом «Навчання грамоти» і окремим предметом «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математична», «Фізкультурна» реалізуються через окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Фізична

Освітня галузь «Мовно-літературна (2 год) , математична (1 год), природнича (2 год), технологічна (1 год) , соціальна і здоров'язбережувальна, городянська та історична (1 год) «Я досліджую світ».

Освітня галузь «Мистецька» реалізовується двома предметами – «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» .

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи II ступеня (базова середня освіта)

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5–6 класи (адаптаційний) і 7–9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу і людей. Перший цикл буде пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним. Частину часу буде відведено на предмети за вибором. Після завершення базової середньої освіти учень буде усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі.

Завдання:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог стандартів.
2. Якісне засвоєння іноземної мови – англійської або французької.
3. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей.
4. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проектної діяльності в рамках предметів навчального плану.
5. Формування духовно-розвинутої, творчої обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль школи, сім'ї та громадськості.
6. Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, їх емоційного благополуччя через систему роботи по пропаганді здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Освітня програма школи II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405. Програма окреслює підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, коротко вказує відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Освітня програма

базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти.

Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 11-15 років, пов'язаних:

- з переходом від навчальних дій, характерних для початкової школи і здійснюваних тільки спільно з класом під керівництвом вчителя, до нової внутрішньої позиції учнів - спрямованості на самостійний пізнавальний пошук, постановку навчальних завдань, ініціативу в організації навчального співробітництва;

- із здійсненням на кожному віковому рівні (11-13 і 14-15 років) якісного перетворення навчальних дій моделювання, контролю та оцінки і проектування власної навчальної діяльності та побудови життєвих планів;

- з формуванням в учня наукового типу мислення, який орієнтує його на загальнокультурні цінності, норми, і закономірності взаємодії з навколишнім світом;

- з оволодінням комунікативними засобами і способами організації кооперації і співробітництва; розвитком навчального співробітництва, що реалізується у відносинах учнів з учителем і однолітками;

- зі зміною форми організації навчальної діяльності та навчального співробітництва від класно-урочної до лабораторно-семінарської та лекційно-лабораторної, дослідницької. Перехід учня в основну школу збігається з складною фазою розвитку дитини (11-13 років, 5-7 класи) - початком переходу від дитинства до дорослості, при якому основним і специфічним в особистості підлітка є виникнення і розвиток у нього самосвідомості - уявлення про те, що він вже не дитина, тобто почуття дорослості, а також внутрішньої переорієнтацією підлітка з правил і обмежень, пов'язаних з мораллю слухняності, на норми поведінки дорослих.

Другий етап підліткового розвитку (14-15 років, 8-9 класи) характеризується рядом наступних психолого-фізіологічних змін:

- стрибкоподібним характером розвитку, появою у підлітка значних суб'єктивних труднощів і переживань;

- прагненням підлітка до спілкування та спільної діяльності з однолітками;

- особливою чутливістю до морально-етичного «кодексу дружби», в якому задані найважливіші норми соціальної поведінки дорослого світу; - загостреною сприйнятливістю до засвоєння норм, цінностей і способів поведінки, які існують в світі дорослих і в їх відносинах;

- складними поведінковими проявами, спричиненими протиріччям між потребою у визнанні їх дорослими з боку оточуючих і власної невпевненістю в цьому;

- зростанням інформаційних перевантажень, обсягів і способів отримання інформації (ЗМІ, телебачення, Інтернет).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

**Навчальний план
для класів школи II ступеня навчання
на 2022/2023 навчальний рік**

**Таблиця 1
до Типової освітньої програми**

Навчальний план для 5 класу НУШ закладу загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		5
Мови і літератури	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Вступ до історії України	-
	Всесвітня історія	-
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
	Мистецтво	-
Математика	Математика	5
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природознавство	Пізнаємо природу	2
	Біологія	-
	Географія	-
	Фізика	-
	Хімія	-

Технологічна	Трудове навчання	2
		-
Інформатика	Інформатика	1,5
Соціальна і здоров'я зберезувальна	Здоров'я, Безпека та Добробут	1
	Етика	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26,5 +3

Таблиця 2
до Типової освітньої програми
Навчальний план для 6-9-х закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Пізнаємо природу	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3

	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		26,5 +3	28+3	28,5 +3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30+3	30,5+ 3	31,5 +3	33+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів НУШ

1. Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).
2. Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.).
3. Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
4. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.).
5. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).
6. Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
7. Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.).

8. Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ашортія Є., Бакка Т., Желіба О., Козіна Л., Мелешенко Т., Щупак І.).
9. Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.)
10. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Туташинський В. І.).
11. Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.).
12. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.).
13. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство

13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Реалізація освітніх галузей

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується у п'ятих класах через навчальний предмет «Історія України (Вступ до історії)» та у шостих класах через інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія».

Освітня галузь «Мистецтво» в 5-7 класах реалізується через навчальні предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво»;

; Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочих навчальних планів, що позначаються дробовими числами (0,5; 1,5; 2,5; 3,5)

З метою посилення військово-патріотичного виховання молоді, забезпечення в майбутньому комплектування потужних Збройних сил України, підготовки юнаків до служби у Збройних силах та захисту Вітчизни та на виконання листа відділу освіти Літинської райдержадміністрації від 18.08.2015 № 113/01 в 8 та 9 класах введено додатковий навчальний предмет «Захист України».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, що враховані при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища, окремі предмети, предмети за вибором, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Формування компетентностей відбувається через постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності з практичним спрямуванням, встановлення та реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в школі передбачає здійснення відповідних процедур та заходів за напрямками:

1. Управління якістю освітньою діяльністю та розвитком школи.
3. Якість складу педагогічного колективу. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
4. Дитиноцентричне навчання, викладання та оцінювання здобувачів освіти.
5. Академічна культура. Запобігання та виявлення академічного плагіату.
6. Навчальні ресурси і підтримка учнів. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.
7. Інформаційний менеджмент. Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
8. Публічна інформація.

Внутрішні чинники якості загальної середньої освіти :

- якість основних умов освітнього процесу;
- якість реалізації освітнього процесу;

- якість результатів освітнього процесу.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

Оцінки слугують для аналізу індивідуального прогресу і плануванню індивідуального темпу навчання, а не ранжуванню учнів. Оцінки розглядаються як рекомендація до дії, а не присуд.

